

ข่าวประชาสัมพันธ์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๙-๕๐๐๐
ภายใน ๑-๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๕๙-๖๑๗๒

ข่าวจากหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ฉบับประจำวันที ๗ เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๘ หน้า ๗ มูลค่าข่าว ๗๕๘,๘๕๐.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูได้ที่ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

ลูกทุ่งยุคนี้

ต้อง Free form!?

สนาม วิจารณ์

• ปิยะรัตน์ ชูเชื่อง

สนามวิจารณ์ เป็นพื้นที่ที่เปิดกว้างสำหรับ
สาธารณชน เพื่อใช้แสดงความคิดเห็นที่มี
ต่อแวดวงศิลปะ วัฒนธรรม สังคม และ
สื่อ สิ่งพบความมาได้ที่ jud.entertain@gmail.com

1 นยุคนี้ ถ้าพูดถึง “นักร้องลูกทุ่ง” แล้วไป
นึกถึงภาพนักร้องมดนมัยมาขับกล่อม
บทเพลงหวานเพราะเสนาะหูตลอดเสียง
ดนตรีไทยคงจะไม่ได้เสียแล้ว เพราะนักร้องลูกทุ่ง
สมัยนี้ ต้องมีลีลาท่าเต้น หรือท่อนเพลงฮิต
แปลกแหวกแนว โดยในยุคสมัยนี้คงไม่มีใครไม่
นึกถึง “หญิงลี ศรีจุมพล”, “โบเตย อาร์สยาม”
หรือจะเป็น “กระแต อาร์สยาม” แต่จะมีสักกี่คน
ที่รู้เล่าว่า สาวๆ เหล่านี้ ต่างก็เคยมีผลงานเพลง
มาไม่ใช่น้อยแล้วอะไรที่ทำให้พวกเธอเพิ่งโด่งดัง
เป็นพลุดอกในทุกวันนี้?

เพราะพวกเธอหลายกรอบลูกทุ่งแบบ
เดิมๆ มาเป็นนักร้องลูกทุ่งแบบ “free form”
ความโด่งดังของหญิงลี, โบเตย หรือ
กระแต ไม่ได้มาจากความสามารถของเจ้าตัว
เสียทีเดียว เพราะความสามารถในการร้อง
การเต้นของพวกเธอ ไม่มีขาดตกบกพร่องมา

ตั้งแต่ไหนแต่ไร แต่เพราะผลงานเพลงที่ปฏิวัติ
ตัวตน ฉีกกรอบความเป็นลูกทุ่งไทยในแบบ
เดิมๆ ซึ่งพวกเธอปรับเปลี่ยนตั้งแต่เสื้อผ้า
หน้าผม และการแต่งกายให้ออกตามกระแส
แฟชั่น รวมไปถึงท่าเต้นที่อาจจะเน้นโชว์ลีลา
ของผู้หญิง และเลือกที่จะแสดงออกถึงความ
เท่าเทียมกันของเพศหญิงและชายผ่านบทเพลง

อย่างเพลงของสาวลิ้นแสมหนู ที่จะขัดต่อ
ความเป็นหญิงไทยที่ต้องรักษานวลสงวนตัว
ในท่อนที่ว่า “เคยคงแฟนไปเที่ยวในฝัน
พอลูกบับ she เริ่มมาอ้อย ทอดสะพานกัน
หน้าละห้อย แค้นใจจ้องจะผายสอย เอาแฟน
ไปใช้สอยที่บ้าน” หรือจะเป็นเพลง “รอกอก”
ในท่อนที่ว่า “อ้อยผู้ชายแบบนี้สอดคอก ไม่อยาก
ให้มันรอกอก” พอฟังแล้ว หลายคนคงถูกอก
ถูกใจเพราะบทเพลงของสาว “โบเตย อาร์สยาม”
นี่เอง ที่เป็นเหมือนกระบอกเสียงของสาว ๆ
สมัยใหม่ว่า พวกเธอไม่จำเป็นต้องร้องผู้ชาย!

หรือจะเป็นเพลงที่ฮิตไปทั่วบ้านทั่วเมือง
มียอดวิวในยูทูปทะลุร้อยล้าน ก็ยังแฝง
เนื้อเพลงที่ผิดแผกแตกต่างไปจากความเป็น
หญิงไทยในชนบทธรรมเนียมเดิม อย่างท่อน
ที่ว่า “ก็เลยเก๊กฟอร์ม ทำเป็นอ้อมค้อมทำเป็น
ว่าดูเฉยเมย จนเธอมาขอเบอร์โทรเข้าทางแล้ว

อ้อย อัยมากอกจั่งเลยถึงบ้านให้รีบโทรหา”
หญิงลี เธอได้บอกความรู้สึกนึกคิดภายในใจ
จริงๆ ของผู้หญิงออกมาแบบหมดเปลือก

เอาเข้าจริงๆ “ลูกทุ่งแบบ free form” นี้
ราชินีเพลงลูกทุ่ง “พุ่มพวง ดวงจันทร์” ก็เคย
ทำมาก่อนแล้ว

“พุ่มพวง ดวงจันทร์” ถือเป็นนักร้องสาว
ลูกทุ่งไทยคนแรก ที่ทำให้การร้องเพลงเป็น
การแสดงโชว์ที่ทรงเสน่ห์ โดยการแสดง
ของเธอเป็นการอินเตอร์เทคนิควิดีโอ เลือกว่า
การแต่งกายของเธอเองและของแดนเซอร์
ที่เน้นความเยอะ เครื่องประดับโอ้อวดหรูหรา
ลีลาสง่างาม บ้างเป็นชุดโชว์ทรวดทรงแบบ
ชุดว่ายน้ำ บ้างมีเครื่องประดับที่เป็นหมวก
ทรงสูงระยับระยับ ซึ่งถ้าพูดถึงการแต่งกาย
ของผู้คนในสมัยนั้น วงดนตรีของ “พุ่มพวง
ดวงจันทร์” ดูจะกลับบ้านแล้วที่เดียว บวกกับ
เนื้อหาในบทเพลงของเธอที่มักจะเปิดเผยความ
รู้สึกนึกคิดของผู้หญิง อย่างเพลง “ผู้ชายในฝัน”
ที่หญิงสาวลับคั่นถึงการออกเดทกับชายหนุ่ม
หรือบางบทเพลงของพุ่มพวงก็มีการกำหนดให้
ผู้ชายแพะเชิงเส้นของผู้หญิง

และยังยุคสมัยเปลี่ยนแปลงไปเท่าไร
รูปแบบของความเป็นลูกทุ่งก็ถูกตีความ

ขึ้นใหม่อยู่เรื่อยๆ หากใครยังจำได้ สมัยที่ กระแส “ซิมิฯ” ดังเปรี้ยงปร้าง ณ ตอนนั้นคง ไม่มีใครไม่รู้จักสามสาววง “บลูเบอร์รี่ อาร์สยาม” พวกเขาเรียกภาพความเป็นนักร้องลูกทุ่งเก่าๆ ปรับเปลี่ยนลุคเป็นสาวน่ารักตามแบบฉบับ เกิร์ลกรุ๊ปเกาหลี เนื้อเพลงที่ใช้ก็เป็นการเล่นคำศัพท์วัยรุ่น “ซิมิ” ซึ่งแบบศัพท์แสลง มาใส่สร้างจุดสนใจในบทเพลงแบบไม่มีข้อปิดกัน

หรือถัดมาในปี พ.ศ.2555 เกิดการสร้าง แนวเพลง “สมัยใหม่” อีกแนวหนึ่ง ที่มีการนำ เพลงลูกทุ่งมาผสมข้ามสายพันธุ์กับเพลงสตริง ในเพลง “คิดฮอด” ที่วง “Bodyslam” (บอดี้สแลม) ได้ก้าวข้ามขีดความเป็น “วงรีออค” นำดนตรีแนวรีออคมาอัดผสมกับเครื่องดนตรี แบบ “ลูกทุ่งลำเพลิน” ตามสไตล์ของนักร้อง หมอลำ “ศิริพร อำไพพงษ์” ซึ่งการร่วมงาน กันของสองฝั่งพันธุ์ดนตรีนี้ กลายเป็นอีก หนึ่งกระแสที่สร้างประวัติศาสตร์ให้แก่วงการ เพลงไทย เพราะเพลงหมอลำพื้นบ้านไทยที่ มีความไพเราะโดดเด่นด้วยตนเองอยู่แล้วนั้น ได้ถูกนำมาฟื้นฟูด้วยเพลงรีออคสมัยใหม่ให้ โดดเด่นมากยิ่งขึ้นโดยการทำดนตรีประยุกต์ จากลายหมอลำพื้นบ้านอีสาน ความสัมพันธ์ นั้นทำให้เห็นความแตกต่างโดดเด่นของดนตรี ทั้งสองสายพันธุ์ และเพลงนี้ก็กลายเป็น เพลงฮิตที่มีคนพูดถึงมากที่สุดไปในทันที

เรียกได้ว่าความเป็น

“ลูกทุ่ง” กับความเป็น

“สตริง” นั้น ผสมปนเป

รูปแบบ (free from)

กันได้อย่างกลมกล่อม

ในปี พ.ศ.2558 “กระแส

อาร์สยาม” ก็ได้ถือทุก

กรอบของความเป็นนักร้อง

ลูกทุ่งแบบเดิมๆออกจนหมด

สิ้นในเพลง “ตัด” ซึ่งทันที

ที่ปล่อยเพลงออกมาก็เป็นที่วิพากษ์

วิจารณ์กันอย่างคึกโครม ผู้คนต่างก็

มา dislike เพลงนี้กันให้ยับ เพราะ

เพลงของเธอจะไม่ใช้เพลงลูกทุ่ง (ตามหลัก ความคิดเดิม) เลยสักนิด จนกระทั่งและ ต้นสังกัดต้องออกมกแก้ข่าวกันจ้าละหวั่นแต่ที่ น่าสนใจคือการที่เพลงนี้ได้้นำเครื่องดนตรีไทย อย่าง “ซอ” เข้ามาผสมผสานกับดนตรีแนวฮิปฮอป ที่วัยรุ่นทั้งไทย และเทศชื่นชอบได้เป็นอย่างดี ทั้งยังใช้การผสมผสานวัฒนธรรมทางดนตรี ด้วยการนำ “คำเสื่อง” มาใส่ลงไปในคำร้อง อย่างลงตัว เหล่านี้เป็นการแสดงให้เห็นถึงความเท่าเทียมกันทางดนตรี ที่จะสามารถนำมา

ผสมผสานกันอย่างรักได้อย่างอิสระ

การผสมผสานดนตรีแบบลูกทุ่งไทย กับดนตรีแบบสตริงสากลนั้นยังเป็นที่นิยม กันมากขึ้นเรื่อยๆ อย่างเพลง “Number 1 (นมเบอร์วัน)” ของ “เบงด์ แคลช” ก็ได้เจ้าแม่ เพลงรอสาย “หญิงลี” มาที่เจอริงเกิดสายพันธุ์ ใหม่ ระหว่างเพลงหมอลำซึ่งแบบบ้านๆ และ เพลงรีออคอาร์แอนด์บีแบบตะวันตก กลายเป็น แนวเพลงอิเล็กทรอนิกส์หมอลำ และการผสม ข้ามวัฒนธรรมทางดนตรีนี้ก็ส่งผลให้ยอดวิว เพลงนมเบอร์วันในเว็บบไซต์ยูทูปเฉียดหลัก ลีบล้านได้ภายในเวลาไม่ถึงหนึ่งเดือน

หรือจะเป็นอีกเพลงหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึง การผสมข้ามแนวดนตรีแบบไร้ข้อจำกัด นั่นก็ คือเพลง “รักต้องเปิด (แนนนอก)” ของศิลปิน ฮิปฮอปวัยรุ่นอย่าง “3.2.1” (ทรีทูวัน) ก็กับการ ร่วมงานกันกับ “ไบเตย อาร์สยาม” ซึ่งดนตรี เพลงนี้ใช้การผสมผสานกันระหว่างดนตรี ไทยแบบสามช่า และดนตรีแนวอิเล็กทรอนิกส์ แบบล้ำ ด้วยการใส่เสียงพินและเสียงแตรวง ลงไปในเพลง และยังใช้ภาพจำของความเป็น “ไบเตย” ที่เน้นโชว์ท่าเต้นและเรอแร้ง ทำให้ เกิดท่าเต้น “แนนนอก” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ เพลง “รักต้องเปิด (แนนนอก)” โด่งดังเป็น พลุแตกทั้งในสังคมชนบท และสังคมเมืองเกิดกระแส “แนนนอกฟีเวอร์” อย่าง ถล่มทลาย!

แต่ความอิสระในรูปแบบ ของเพลงลูกทุ่งที่ ประกอบสร้างขึ้นมานั้น ไม่ได้ปฏิเสธกรอบดั้งเดิม ของความเป็นลูกทุ่งไทยไปเลยเสียทีเดียว ความพราวมาวของกรอบ ความเป็นลูกทุ่งในปัจจุบัน ยังคง ไว้ซึ่งคำไทยและเครื่องดนตรี ไทยที่เป็นอัตลักษณ์ เพียง แต่อัตลักษณ์เหล่านั้น

คลาดเคลื่อนไปจากเดิมตามความต้องการของ ยุคสมัย อย่างโปรเจกต์ “ชาย เมืองสิงห์” หรือ “The Man City Lion” (เดอะแมน ซิตี้ โลอัน) ที่ได้นักร้องลูกทุ่งกว่า 17 คนมาร่วมทำ ิบบทเพลงของ “ชาย เมืองสิงห์” บรมครูนักร้อง นักแต่งเพลงลูกทุ่งชื่อดังกลับขึ้นมามีชีวิต อีกครั้งผ่านตัวตนของนักร้องลูกทุ่งสมัยใหม่ ซึ่งถือเป็นการคงไว้ซึ่งเพลงของ “ชาย เมืองสิงห์” อย่างชาญฉลาด เพื่อให้ยังคงอยู่กับลูกหลาน รุ่นหลังๆ ซึ่งมีรสนิยมในการฟังเพลงที่ เปลี่ยนแปลงไป

และแน่นอนว่าเพลงของ ชาย เมืองสิงห์ ที่ถูกนำมาขับร้องใหม่แต่ละเพลงนั้นย่อม

แตกต่างไปจากเดิม ด้วยการปรับเปลี่ยนดนตรี ให้มีความทันสมัย บวกกับภาพลักษณ์ของ นักร้องที่มาร่วมงานกันแต่ละคน ซึ่งนั่นทำให้ เห็นถึงความแตกต่างกันทางยุคสมัย และ ความขัดแย้งของสไตล์เพลงชนบทและเพลงเมือง ที่สามารถเข้ากันได้อย่างคาดไม่ถึงถึงเลยทีเดียว

นั่นว่า ความเป็นลูกทุ่งแบบ free from นั้น ช่วยให้เกิดความอิสระเท่าเทียม ทั้งเรื่องเพศ เรื่องดนตรี หรือความเป็นชนบทและความ เป็นเมืองได้ ด้วยความที่ไม่ยึดในหลักเกณฑ์ตายตัว และการตั้งคำถามว่าทำไมไม่หยิบ แนวเพลงสตริงผสมกับแนวเพลงลูกทุ่ง เพื่อมาทำให้ธรรมชาติวัฒนธรรม ภาษา และ การแต่งกายของความเป็นเมืองและชนบทนั้น เข้ากันได้แบบไม่รู้เนื้อรู้ตัว เพราะดนตรีหรือ บทเพลง ก็เปรียบเสมือนที่วางที่หนึ่งที่รอการใส่ ภาษา ทั้งภาษาเนื้อร้อง ภาษาทำนอง ภาษาท่าเต้น หรือแม้แต่ภาษาของเสื้อผ้าที่นักร้องสวมใส่ แม้อาจจะทำให้เพลงลูกทุ่งสมัยใหม่หลุดไป จากกรอบเพลงลูกทุ่งไทยเดิม ถึงกระนั้น ยังคง มีกรอบบัญญัติลักษณะความหลากหลาย ของเพลงลูกทุ่งนี้ไว้ ไม่ว่าจะเป็นลูกทุ่งอินดี้, ลูกทุ่งอีสาน, เพลงรีออคลูกทุ่ง หรือจะเป็นลูกทุ่ง ป็อบแดนซ์อะไรก็ตามแต่ เพราะอย่างไร ยังคง เป็นเพลงลูกทุ่งอยู่ดี

ส่วนความไพเราะนั้น คงต้องขึ้นอยู่กับ มุมมองความชอบส่วนบุคคล มีอาจจะไป ตัดสินแทนกันได้

เกี่ยวกับผู้เขียน : ปิยะรัตน์ ซูริ่ง บัณฑิต ศึกษาศาสตร์ สาขาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร มวลชน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นำหลักแนวคิดทฤษฎี Post Modern (หลังสมัยใหม่) มาวิเคราะห์ความเป็น ลูกทุ่งไทยในปัจจุบัน

